Inegalităţi de tip Chebyshev-Grüss pentru operatorii Bernstein-Euler-Jacobi

Heiner Gonska*, Maria-Daniela Rusu*, Elena-Dorina Stănilă*

Abstract

The classical form of Grüss' inequality was first published by G. Grüss and gives an estimate of the difference between the integral of the product and the product of the integrals of two functions. In the subsequent years, many variants of this inequality appeared in the literature. The aim of this paper is to consider some Chebyshev-Grüss-type inequalities and apply them to the Bernstein-Euler-Jacobi (BEJ) operators of first and second kind. The first and second moments of the operators will be of great interest.

2010 AMS Subject Classification : 41A17, 41A36, 26D15.
Key Words and Phrases: Chebyshev functional, Chebyshev-type inequality, Grüss-type inequality, Chebyshev-Grüss-type inequalities, Bernstein-Euler-Jacobi (BEJ) operators of first and second kind, first and second moments.

1 Introducere

În cele ce urmează vom prezenta rezultate clasice din literatură.

Inegalităţile de tip Chebyshev-Grüss au fost intens studiate de-a lungul anilor, mai ales datorită numeroaselor aplicaţii. Ele reprezintă legătura între funcţionala lui Chebyshev şi inegalitatea lui G. Grüss.

Funcţionala descrisă de

$$T(f,g) := \frac{1}{b-a}\int_a^b f(x)g(x)\mathrm{d}x - \frac{1}{b-a}\int_a^b f(x)\mathrm{d}x \cdot \frac{1}{b-a}\int_a^b g(x)\mathrm{d}x,$$

unde $f, g : [a,b] \to \mathbb{R}$ sunt funcţii integrabile, este binecunoscută în literatură drept funcţionala clasică a lui Chebyshev. Pentru detalii, articolul [3] poate fi de ajutor.

Un prim rezultat pe care îl readucem în atenţia cititorului este dat de următoarea teoremă.

Teoremă 1.1. *(vezi [16]) Fie $f, g : [a,b] \to \mathbb{R}$ două funcţii mărginite şi integrabile, ambele crescătoare sau descrescătoare. Mai mult, fie $p : [a,b] \to \mathbb{R}_0^+$ o funcţie mărginită şi integrabilă.*

*University of Duisburg-Essen, Faculty of Mathematics, Forsthausweg 2, 47057 Duisburg, Germany
E-mails: heiner.gonska@uni-due.de, maria.rusu@uni-due.de, elena.stanila@stud.uni-due.de

Atunci avem

$$\int_a^b p(x)\mathrm{d}x \int_a^b p(x)\cdot f(x)\cdot g(x)\mathrm{d}x \geq \int_a^b p(x)\cdot f(x)\mathrm{d}x \int_a^b p(x)\cdot g(x)\mathrm{d}x. \tag{1.1}$$

Dacă una din funcţiile f sau g este crescătoare şi cealaltă este descrescătoare, atunci inegalitatea (1.1) se inversează.

Remarcă 1.1. *Relaţia (1.1) a fost introdusă pentru prima oară de către P. L. Chebyshev în 1882 (vezi [2]). Din acest motiv, este cunoscută sub numele de inegalitatea lui Chebyshev.*

În continuare amintim unul din rezultatele esenţiale pe care se bazează cercetarea noastră, şi anume inegalitatea lui Grüss pentru funcţionala lui Chebyshev.

Teoremă 1.2. *(vezi [11]) Fie f, g funcţii integrabile, definite pe intervalul $[a, b]$ cu valori în $\mathbb{R}$, astfel încât $m \leq f(x) \leq M$, $p \leq g(x) \leq P$, pentru orice $x \in [a, b]$, unde $m, M, p, P \in \mathbb{R}$. Atunci are loc inegalitatea*

$$|T(f, g)| \leq \frac{1}{4}(M - m)(P - p). \tag{1.2}$$

Următoarele inegalităţi de tip Chebyshev-Grüss vor fi folosite în continuare, pentru a introduce rezultatele noastre.

Teoremă 1.3. *(vezi [21]) Dacă $f, g \in C[a, b]$ şi $x \in [a, b]$ este fixat, atunci are loc inegalitatea*

$$|T(f, g; x)| \leq \frac{1}{4}\widetilde{\omega}\left(f; 2\cdot\sqrt{H((e_1 - x)^2; x)}\right)\cdot\widetilde{\omega}\left(g; 2\cdot\sqrt{H((e_1 - x)^2; x)}\right). \tag{1.3}$$

Remarcă 1.2. *Rezultatul de mai sus implică folosirea celui mai mic majorant concav $\widetilde{\omega}$ al primului modul de continuitate. O definiţie şi detalii cu privire la acesta se găsesc, de exemplu, în [8].*

Remarcă 1.3. *Scopul nostru este să aplicăm inegalitatea de mai sus în cazul operatorilor BEJ de tipul I şi II, pentru diferite cazuri, luând în considerare diferitele momente de ordinul doi.*

În cazul operatorilor liniari şi pozitivi care reproduc funcţiile constante, dar nu le reproduc pe cele liniare, avem următorul rezultat.

Teoremă 1.4. *(vezi Corolarul 5.1. din [8]) Dacă $H : C[a, b] \to C[a, b]$ este un operator liniar şi pozitiv, care reproduce funcţii constante, atunci pentru $f, g \in C[a, b]$ şi $x \in [a, b]$ fixat, au loc următoarele inegalităţi:*

$$\begin{aligned} |T(f, g; x)| &\leq \frac{1}{4}\cdot\widetilde{\omega}\left(f; 2\cdot\sqrt{H(e_2; x) - H(e_1; x)^2}\right)\cdot\widetilde{\omega}\left(g; 2\cdot\sqrt{H(e_2; x) - H(e_1; x)^2}\right) \\ &\leq \frac{1}{4}\cdot\widetilde{\omega}\left(f; 2\cdot\sqrt{H((e_1 - x)^2; x)}\right)\cdot\widetilde{\omega}\left(g; 2\cdot\sqrt{H((e_1 - x)^2; x)}\right). \end{aligned} \tag{1.4}$$

Remarcă 1.4. *Pentru a aplica inegalitatea de mai sus unora din cazurile operatorilor BEJ de tipul I sau II, avem în primul rând nevoie de momentele de ordinul întâi. Apoi trebuie să calculăm diferenţe de tipul $T(e_1, e_1; x) := H(e_2; x) - H(e_1; x)^2$. Dacă operatorul H nu reproduce funcţiile liniare, se obţine o îmbunătăţire a inegalităţii (1.3).*

Operatorii Bernstein-Euler-Jacobi (BEJ) sunt împărţiţi în două clase: BEJ de tip I şi BEJ de tip II. Scopul acestui articol este de a aplica inegalităţile de tip Chebyshev-Grüss de mai sus acestor tipuri de operatori. În rezultatele următoare momentele de ordinul unu şi cele de ordinul doi vor fi de mare interes.

Operatorii BEJ de tipul I, ca şi clasă de operatori pozitivi şi liniari, pot fi definiţi după cum urmează. Pentru mai multe detalii, vezi [23].

Definiţie 1.5. *Definim* $R_{m,n}^{(r,a,b)} : C[0,1] \to C[0,1]$ *ca fiind compoziţia*

$$R_{m,n}^{(r,a,b)} = B_m \circ \mathcal{B}_r^{a,b} \circ B_n,$$

pentru $r > 0$, $a, b \geq -1$, $n, m > 1$. *În ecuaţia de mai sus,* $\mathcal{B}_r^{a,b}$ *este operatorul Euler-Jacobi-Beta definit în [9] şi* B_n, B_m *sunt operatorii Bernstein de ordin* n *şi* m.

Remarcă 1.5. *Operatorii BEJ de tip I reproduc constantele. Pentru anumite valori ale lui* a*, respectiv* b*, şi anume pentru* $a = b = -1$*, sunt reproduse şi funcţiile liniare.*

A doua clasă de operatori liniari şi pozitivi pe care îi considerăm sunt BEJ de tipul II. Definiţia este dată în continuare.

Definiţie 1.6. *Pentru* $r, s > 0$, $a, b, c, d \geq -1$ *şi* $n > 1$*, definim* $R_n^{s,c,d;r,a,b} : C[0,1] \to C[0,1]$ *ca fiind*

$$R_n^{s,c,d;r,a,b} = \mathcal{B}_s^{c,d} \circ B_n \circ \mathcal{B}_r^{a,b}.$$

$\mathcal{B}_r^{a,b}$ *şi* $\mathcal{B}_s^{c,d}$ *sunt operatori de tip Euler-Jacobi Beta şi* B_n *este operatorul Bernstein de ordin* n.

Remarcă 1.6. *Operatorii BEJ de tip II reproduc constantele. Pentru anumite valori ale lui* a, b *şi* c, d*, şi anume pentru* $a = b = c = d = -1$*, sunt reproduse şi funcţiile liniare.*

2 Momentele de ordinul unu şi doi

Lemă 2.1. *Pentru clasa de operatori* ***BEJ de tipul I*** *momentele de ordinul 1 şi 2 sunt date de:*

$$R_{m,n}^{(r,a,b)}((e_1 - xe_0)^1; x) = \frac{a + 1 - x(a + b + 2)}{r + a + b + 2}. \tag{2.1}$$

(2.2)

$$\begin{aligned} R_{m,n}^{(r,a,b)}((e_1 - xe_0)^2; x) = &\frac{x^2[mn(a^2 + b^2 + 5a + 5b + 2ab + 6 - r) + r^2(1 - m - n)]}{mn(r + a + b + 2)(r + a + b + 3)} - \\ &- \frac{x[mn(2a^2 + 2ab + 8a + 2b + 6 - r) + r^2(1 - m - n) + mr(a - b)]}{mn(r + a + b + 2)(r + a + b + 3)} + \\ &+ \frac{[mn(a + 1)(a + 2) + m(r(a + 1) + ab + a + b + 1)]}{mn(r + a + b + 2)(r + a + b + 3)} \end{aligned}$$

Pentru detalii în ceea ce priveşte demonstraţia, vezi [23].

Lemă 2.2. *Pentru clasa de operatori **BEJ de tipul II** momentele de ordinul 1 şi 2 sunt date de:*

$$R_n^{(s,c,d;r,a,b)}((e_1 - xe_0)^1; x) = \frac{-x\left[r(c+d+2) + (a+b+2)(s+c+d+2)\right]}{(r+a+b+2)(s+c+d+2)} + \frac{r(c+1) + (s+c+d+2)(a+1)}{(r+a+b+2)(s+c+d+2)}. \tag{2.3}$$

$$\begin{aligned}
&R_n^{(s,c,d;r,a,b)}((e_1 - xe_0)^2; x) = \frac{(n-1)(a^2+b^2+2ab+5a+5b+6-r)(sx+c+1)(sx+c+2)}{n(r+a+b+2)(r+a+b+3)(s+c+d+2)(s+c+d+3)} +\\
&+\frac{(a^2+b^2+2ab+5a+5b+6-r-n(2ab+2a^2+8a+2b+6-r))(sx+c+1)}{n(r+a+b+2)(r+a+b+3)(s+c+d+2)} +\\
&+\frac{a^2+3a+2}{(r+a+b+2)(r+a+b+3)} + \frac{(sx+c+1)(sx+c+2)}{n(s+c+d+2)(s+c+d+3)} -\\
&-\frac{sx+c+1}{n(s+c+d+2)} - \frac{c^2+d^2+2cd+5c+5d+6-s}{(s+c+d+2)(s+c+d+3)}x^2 +\\
&+\frac{2cd+2c^2+8c+2d+6-s}{(s+c+d+2)(s+c+d+3)}x - \frac{c^2+3c+2}{(s+c+d+2)(s+c+d+3)} +\\
&+\frac{2r(sx+c+1)}{n(r+a+b+2)(s+c+d+2)} - \frac{2r(sx+c+1)(sx+c+2)}{n(r+a+b+2)(s+c+d+2)(s+c+d+3)} +\\
&+\frac{2r(sx+c+1)(sx+c+2)}{(r+a+b+2)(s+c+d+2)(s+c+d+3)} + \frac{2(a+1-x(2r+a+b+2))(sx+c+1)}{(r+a+b+2)(s+c+d+2)} -\\
&-\frac{2(a+1)x}{r+a+b+2} + 2x^2.
\end{aligned} \tag{2.4}$$

Pentru detalii în ceea ce priveşte demonstraţia, vezi [23].

Mulţi operatori uzuali pot fi regăsiţi dacă particularizăm valorile indicilor. Astfel în primele cinci tabele prezentate in Anexă regăsim momentele de ordinul doi, pentru cazurile particulare pe care am reuşit să le localizăm în literatură, determinate pe baza ecuaţiilor (2.2) şi (2.4), folosind convenţia $B_\infty = \mathcal{B}_\infty^{a,b} = Id$.

3 Inegalităţi Chebyshev-Grüss pentru operatorii BEJ de tip I şi II

În continuare aplicăm inegalitatea de tip Chebyshev-Grüss, dată de (1.3), operatorilor BEJ de tipul I şi II şi obţinem următoarele teoreme.

Teoremă 3.1. *Dacă $f, g \in C[a,b]$ şi $x \in [a,b]$ este fixat, atunci inegalitatea*

$$|T(f,g;x)| \le \frac{1}{4}\widetilde{\omega}\left(f; 2\cdot\sqrt{R_{m,n}^{(r,a,b)}((e_1-x)^2;x)}\right)\cdot\widetilde{\omega}\left(g; 2\cdot\sqrt{R_{m,n}^{(r,a,b)}((e_1-x)^2;x)}\right)$$

are loc, pentru $r > 0$, $a, b \ge -1$, $n, m > 1$.

Teoremă 3.2. *Dacă $f, g \in C[a, b]$ şi $x \in [a, b]$ este fixat, atunci inegalitatea*

$$|T(f,g;x)| \leq \frac{1}{4}\widetilde{\omega}\left(f; 2\cdot\sqrt{R_n^{(s,c,d;r,a,b)}((e_1-x)^2;x)}\right)\cdot\widetilde{\omega}\left(g; 2\cdot\sqrt{R_n^{(s,c,d;r,a,b)}((e_1-x)^2;x)}\right)$$

are loc, pentru $r, s > 0$, $a, b, c, d \geq -1$, $n > 1$.

Remarcă 3.1. *Particularizând valorile indicilor în ecuaţiile (2.2) şi (2.4), obţinem inegalităţile Chebyshev-Grüss corespunzătoare operatorilor binecunoscuţi în literatură. Momentele de ordinul doi în cazurile particulare sunt prezentate în Tabelele $1-5$ din Anexă.*

Dacă aplicăm inegalitatea (1.4) operatorilor BEJ de tipul I şi II care nu reproduc funcţiile liniare, obţinem următorul rezultat.

Teoremă 3.3. *Pentru $f, g \in C[a, b]$ şi $x \in [a, b]$ fixat, următoarea inegalitate are loc:*

$$|T(f,g;x)| \leq \frac{1}{4}\cdot\widetilde{\omega}\left(f; 2\cdot\sqrt{T(e_1,e_1;x)}\right)\cdot\widetilde{\omega}\left(g; 2\cdot\sqrt{T(e_1,e_1;x)}\right).$$

Diferenţele de mai sus sunt date de ecuaţiile:

$$T(e_1,e_1;x) := R_{m,n}^{(r,a,b)}((e_1-xe_0)^2;x) - [R_{m,n}^{(r,a,b)}((e_1-xe_0)^1;x)]^2,$$

respectiv

$$T(e_1,e_1;x) := R_n^{(s,c,d;r,a,b)}((e_1-xe_0)^2;x) - [R_n^{(s,c,d;r,a,b)}((e_1-xe_0)^1;x)]^2.$$

Remarcă 3.2. *Momentele de ordinul întâi şi diferenţele de tip $T(e_1, e_1; x)$ pentru cazurile particulare se regăsesc în Tabelele $6-7$ din Anexă.*

4 Anexă

Notaţie	Denumire	Momentul de ordinul doi	Referinţe
$U_n = R_{n,\infty}^{(n,-1,-1)} = R_n^{\infty,-,-;n,-1,-1}$	operatorul "original" Bernstein-Durrmeyer	$U_n((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{2X}{n+1}$	[4] [10]
$M_n = R_{n,\infty}^{(n,0,0)} = R_n^{\infty,-,-;n,0,0}$	operatorul lui Durrmeyer	$M_n((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{2X(n-3)+2}{(n+2)(n+3)}$	[5]
$D^{<\alpha>} = R_{n,\infty}^{(n,\alpha,\alpha)} = R_n^{\infty,-,-;n,\alpha,\alpha}$	operatorul Bernstein-Durrmeyer cu ponderi simetrice	$D^{<\alpha>}((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{X(2n - 4a^2 - 10a - 6) + (a+1)(a+2)}{(n+2a+2)(n+2a+3)}$	[13]
$M_n^{ab} = R_{n,\infty}^{(n,a,b)} = R_n^{\infty,-,-;n,a,b}$	operatorul lui Durrmeyer cu ponderi Jacobi	$M_n^{ab}((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{a^2 + b^2 + 2ab + 5a + 5b + 6 - 2n}{(n+a+b+2)(n+a+b+3)} \cdot x^2 - \dfrac{2a^2 + 2ab + 8a + 2b + 6 - 2n}{(n+a+b+2)(n+a+b+3)} \cdot x + \dfrac{(a+1)(a+2)}{(n+a+b+2)(n+a+b+3)}$	[18]
$U_n^{\varrho} = R_{n,\infty}^{(n\varrho,-1,-1)} = R_n^{\infty,-,-;n\varrho,-1,-1}$	ϱ-operatorul lui Păltănea	$U_n^{\varrho}((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{X(1+\varrho)}{n\varrho+1}$	[19]
$P_n = R_{n,\infty}^{(nc,a,b)} = R_n^{\infty,-,-;nc,a,b}$	operatorul lui Mache-Zhou	$P_n((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{a^2 + b^2 + 2ab + 5a + 5b + 6 - nc - nc^2}{(nc+a+b+2)(nc+a+b+3)} \cdot x^2 - \dfrac{(2a^2 + 2ab + 8a + 2b + 6 - nc - nc^2) \cdot x + (a+1)(a+2)}{(nc+a+b+2)(nc+a+b+3)}$	[15]
$L_n^{\nabla} = R_{\infty,n}^{(n,-1,-1)} = R_n^{n,-1,-1;\infty,-,-}$	operator de tip Stancu	$L_n^{\nabla}((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{2X}{2+1}$	[14]
$V_n^{0,0} = R_{\infty,n}^{(n,0,0)} = R_n^{n,0,0;\infty,-,-}$	operatorul lui Lupaş	$V_n^{0,0}((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{X(2n^2 - 6n) + 3n + 1}{n(n+2)(n+3)}$	[13]

Tabelul 1: Momentele de ordinul doi - partea I

Notaţie	Denumire	Momentul de ordinul doi	Referinţe
$V_n^{\alpha,\beta} = R_{\infty,n}^{(n,\alpha,\beta)} = R_n^{n,\alpha,\beta;\infty,-,-}$	operatorul lui Lupaş cu ponderi Jacobi	$V_n^{\alpha,\beta}((e_1-xe_0)^2;x) := \frac{\alpha^2+\beta^2+2\alpha\beta+5\alpha+5\beta+6-2n}{(n+\alpha+\beta+2)(n+\alpha+\beta+3)} \cdot x^2 - \frac{2\alpha^2+2\alpha\beta+9\alpha+\beta+6-2n}{(n+\alpha+\beta+2)(n+\alpha+\beta+3)} \cdot x + \frac{n\alpha^2+4n\alpha+\alpha\beta+3n+\alpha+\beta+1}{n(n+\alpha+\beta+2)(n+\alpha+\beta+3)}$	I. Raşa handwritten notes, 19 August 2008.
$S_n^{\alpha} = R_{\infty,n}^{(\frac{1}{\alpha},-1,-1)} = R_n^{\frac{1}{\alpha},-1,-1;\infty,-,-}$	operatorul lui Stancu	$S_n^{\alpha}((e_1-xe_0)^2;x) := \frac{X(n^2+1)}{n(n+1)}$	[22]
$Q_n^{\varrho,c,d} = R_{\infty,n\varrho}^{(n,c,d)} = R_n^{n\varrho,c,d;\infty,-,-}$	operator de tip Stancu cu parametri c şi d	$Q_n^{\varrho,c,d}((e_1-xe_0)^2;x) := \frac{c^2+d^2+2cd+5c+5d+6-n\varrho-n\varrho^2}{(n\varrho+c+d+2)(n\varrho+c+d+3)} \cdot x^2 - \frac{2c^2+2cd+8c+2d+6-n\varrho-n\varrho^2}{(n\varrho+c+d+2)(n\varrho+c+d+3)} \cdot x + \frac{nc^2+3nc+nc\varrho+n\varrho+2n+c+d+cd+1}{n(n\varrho+c+d+2)(n\varrho+c+d+3)}$	H. Gonska handwritten notes, 18 March 2009.
$\overline{\mathbb{B}}_n$, $\mathcal{B}_n^{-1,-1} = R_{\infty,\infty}^{(n,-1,-1)} = R_{\infty}^{\infty,-,-;n,-1,-1} = R_{\infty}^{n,-1,-1;\infty,-,-}$	operatorul Beta de a doua speţa al lui Lupaş	$\overline{\mathbb{B}}_n((e_1-xe_0)^2;x) := \frac{X}{n+1}$	[12]
$\widetilde{\mathbb{B}}_\lambda$, $T_\lambda = R_{\infty,\infty}^{(\frac{1}{\lambda},-1,-1)} = R_{\infty}^{\infty,-,-;\frac{1}{\lambda},-1,-1} = R_{\infty}^{\frac{1}{\lambda},-1,-1;\infty,-,-}$	operatorul Beta al lui Mühlbach	$\widetilde{\mathbb{B}}_\lambda((e_1-xe_0)^2;x) := \frac{\lambda X}{1+\lambda}$	[17]
$\mathbb{B}_n$, $\mathcal{B}_n^{0,0} = R_{\infty,\infty}^{(n,0,0)} = R_{\infty}^{\infty,-,-;n,0,0} = R_{\infty}^{n,0,0;\infty,-,-}$	operatorul Beta de prima speţa al lui Lupaş	$\mathbb{B}_n((e_1-xe_0)^2;x) := \frac{X(n-6)+2}{(n+2)(n+3)}$	[12]

Tabelul 2: Momentele de ordinul doi - partea a II-a

Notaţie	Denumire	Momentul de ordinul doi	Referinţe
$\mathcal{B}_n^{-1,\beta} = R_{\infty,\infty}^{(n,-1,\beta)} = R_{\infty}^{\infty,-,-;n,-1,\beta} = R_{\infty}^{n,-1,\beta;\infty,-,-}$		$\mathcal{B}_n^{-1,\beta}((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{nX + (\beta+1)(\beta+2)x^2}{(n+\beta+1)(n+\beta+2)}$	[9]
$\mathcal{B}_n^{\alpha,-1} = R_{\infty,\infty}^{(n,\alpha,-1)} = R_{\infty}^{\infty,-,-;n,\alpha,-1} = R_{\infty}^{n,\alpha,-1;\infty,-,-}$		$\mathcal{B}_n^{\alpha,-1}((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{nX + (\alpha+1)(\alpha+2)(x-1)^2}{(n+\alpha+1)(n+\alpha+2)}$	[9]
$\mathcal{B}_n^{\alpha,\beta} = R_{\infty,\infty}^{(n,\alpha,\beta)} = R_{\infty}^{\infty,-,-;n,\alpha,\beta} = R_{\infty}^{n,\alpha,\beta;\infty,-,-}$	operatorul Beta cu ponderi Jacobi	$\mathcal{B}_n^{\alpha,\beta}((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{\alpha^2+\beta^2+2\alpha\beta+5\alpha+5\beta+6-n}{(n+\alpha+\beta+2)(n+\alpha+\beta+3)} \cdot x^2 - \dfrac{2\alpha^2+2\alpha\beta+8\alpha+2\beta+6-n}{(n+\alpha+\beta+2)(n+\alpha+\beta+3)} \cdot x + \dfrac{(\alpha+1)(\alpha+2)}{(n+\alpha+\beta+2)(n+\alpha+\beta+3)}$	[9]
$B_n = R_{n,\infty}^{(\infty,-,-)} = R_{\infty,n}^{(\infty,-,-)} = R_n^{\infty,-,-;\infty,-,-}$	operatorul lui Bernstein	$B_n((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{X}{n}$	[1]

∞

Tabelul 3: Momentele de ordinul doi - partea a III-a

Notaţie	Denumire	Momentul de ordinul doi	Referinţe
$D_n = R_{n,n+1}^{(\infty,-,-)}$		$D_n((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{2X}{n+1}$	[7]
$R_{m,n}^{\infty} = R_{m,n}^{(\infty,-,-)}$		$R_{m,n}^{\infty}((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{X(n+m-1)}{nm}$	[23]
$R_{m,n}^{\varrho} = R_{m,n}^{(n\varrho,-1,-1)}$		$R_{m,n}^{\varrho}((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{X(n\varrho + m\varrho - \varrho + m)}{m(n\varrho+1)}$	[23]

Tabelul 4: Momentele de ordinul doi - pentru operatori BEJ de primul tip

Notaţie	Denumire	Momentul de ordinul doi	Referinţe
$\mathbb{B}_{\infty}^{(\alpha,\lambda)} = R_{\infty}^{\frac{1}{\alpha},-1,-1;\frac{1}{\lambda},-1,-1}$	operatori de tip Beta generalizaţi	$\mathbb{B}_{\infty}^{\alpha,\lambda}((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{X(\alpha+\lambda+\alpha\lambda)}{(1+\alpha)(1+\lambda)}$	[20]
$F_n^{\alpha} = R_n^{\frac{1}{\alpha},-1,-1;n-1,-1}$	operatorul lui Finta	$F_n^{\alpha}((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{X(n\alpha+\alpha+2)}{(\alpha+1)(n+1)}$	[6]
$\mathbb{B}_n^{(\alpha,\lambda)} = R_n^{\frac{1}{\alpha},-1,-1;\frac{1}{\lambda},-1,-1}$	operatorul de tip Beta al lui Piţul	$\mathbb{B}_n^{(\alpha,\lambda)}((e_1 - xe_0)^2; x) := \dfrac{X(n\alpha+n\lambda+n\alpha\lambda+1)}{n(1+\alpha)(1+\lambda)}$	[20]

Tabelul 5: Momentele de ordinul doi - pentru operatori BEJ de tipul al doilea

Notaţie	Momentul de ordinul unu	Diferenţe de tipul $T(e_1, e_1; x)$
M_n	$M_n((e_1 - xe_0)^1; x) := \frac{1 - 2 \cdot x}{n+2}$	$T(e_1, e_1; x) := \frac{(2 \cdot n \cdot X + 1) \cdot (n+1)}{(n+2)^2 \cdot (n+3)}$
$D^{<\alpha>}$	$D^{<\alpha>}((e_1 - xe_0)^1; x) := \frac{-2 \cdot x \cdot (\alpha + 1) + \alpha + 1}{n + 2 \cdot \alpha + 2}$	$T(e_1, e_1; x) := \frac{X \cdot (2 \cdot n^2 + 2 \cdot n + 2 \cdot \alpha \cdot n) + 1 + n + 2\alpha + \alpha n + \alpha^2}{(n + 2\alpha + 2)^2 (n + 2\alpha + 3)}$
M_n^{ab}	$M_n^{ab}((e_1 - xe_0)^1; x) := \frac{a + 1 - x \cdot (a + b + 2)}{n + a + b + 2}$	$T(e_1, e_1; x) := \frac{2nX(n + b + 1) + n \cdot x^2 (b - a) + 1 + n + a + b + an + ab}{(n + a + b + 2)^2 (n + a + b + 3)}$
P_n	$P_n((e_1 - xe_0)^1; x) := \frac{a + 1 - x(a + b + 2)}{n \cdot c + a + b + 2}$	$T(e_1, e_1; x) := \frac{X \cdot n \cdot c^2 (n \cdot c + a + b + n + 2) + x \cdot n \cdot c(a + b)}{(nc + a + b + 2)^2 (nc + a + b + 3)}$ $- \frac{10a^2 + 5anc + 15a + 3b + 2a^2nc + 3nc + 2a^2b + 2a^3 + 5ab + 7}{(nc + a + b + 2)^2 (nc + a + b + 3)}$
$V_n^{0,0}$	$V_n^{0,0}((e_1 - xe_0)^1; x) := \frac{1 - 2x}{n + 2}$	$T(e_1, e_1; x) := \frac{2(n + 1)(n^2 \cdot X + n + 1)}{n(n + 2)^2 (n + 3)}$
$V_n^{\alpha,\beta}$	$V_n^{\alpha,\beta}((e_1 - xe_0)^1; x) := \frac{\alpha + 1 - x \cdot (\alpha + \beta + 2)}{n + \alpha + \beta + 2}$	$T(e_1, e_1; x) := \frac{2n^3 + n^2\beta + n^2\alpha + 2n^2}{(n + \alpha + \beta + 2)^2 (n + \alpha + \beta + 3) n} \cdot x^2$ $+ \frac{n\alpha^2 - 2n^2 + n^2\alpha + 2n\alpha - n\beta^2 - 2\beta n - 2n^3 - 3n^2\beta}{(n + \alpha + \beta + 2)^2 (n + \alpha + \beta + 3) n} \cdot x +$ $\frac{-2 - 4n - 3\alpha - 3\beta - n\alpha^2 - 4\alpha\beta - 3\alpha\beta n - \alpha^2 - \beta^2 - 5n\alpha - \beta^2\alpha - 3\beta n - 2n^2 - \alpha^2\beta - 2n^2\alpha}{n(n + \alpha + \beta + 2)^2 (n + \alpha + \beta + 3)}$

Tabelul 6: Diferenţe de tipul $T(e_1, e_1; x)$- Partea I

Notaţie	Momentul de ordinul unu	Diferenţe de tipul $T(e_1, e_1; x)$
$Q_n^{\rho,c,d}$	$Q_n^{\rho,c,d}((e_1 - xe_0)^1; x) := \dfrac{c+1-x\cdot(c+d+2)}{n\cdot\rho+c+d+2}$	$T(e_1, e_1; x) := \dfrac{2n^2\rho^2+n^3\rho^2+n^2\rho^2 d+n^2c\rho^2+n^3\rho^3}{(n\rho+c+d+2)^2(n\rho+c+d+3)n}\cdot x^2 - \dfrac{-n^2c\rho+n^2d\rho+2n^2\rho^2+n^3\rho^2+n^2\rho^2d+n^2c\rho^2+n^3\rho^3}{(n\rho+c+d+2)^2(n\rho+c+d+3)n}\cdot x + \dfrac{-2-n-4nc\rho-2cdn\rho-n^2\rho-nd-3\rho n-3c-nc-4cd-c^2-d^2-c^2n\rho}{n(n\rho+c+d+2)^2(n\rho+c+d+3)} + \dfrac{-n^2c\rho-n^2c\rho^2-ncd-3d-d^2c-n^2\rho^2-c^2d-2dn\rho}{n(n\rho+c+d+2)^2(n\rho+c+d+3)}$
$\mathbb{B}_n$, $\mathcal{B}_n^{0,0}$	$\mathbb{B}_n((e_1 - xe_0)^1; x) := \dfrac{1-2x}{n+2}$	$T(e_1, e_1; x) := \dfrac{X(n^2+12n+24)+n+1}{(n+2)^2(n+3)}$
$\mathcal{B}_n^{-1,\beta}$	$\mathcal{B}_n^{-1,\beta}((e_1 - xe_0)^1; x) := \dfrac{-x(\beta+1)}{n+\beta+1}$	$T(e_1, e_1; x) := \dfrac{n^2\cdot X+n\beta+n}{(n+\beta+1)^2(n+\beta+2)}$
$\mathcal{B}_n^{\alpha,-1}$	$\mathcal{B}_n^{\alpha,-1}((e_1 - xe_0)^1; x) := \dfrac{(\alpha+1)(1-x)}{n+\alpha+1}$	$T(e_1, e_1; x) := \dfrac{n^2\cdot X-n\cdot x(1+\alpha)+n+n\cdot\alpha}{(n+\alpha+1)^2(n+\alpha+2)}$
$\mathcal{B}_n^{\alpha,\beta}$	$\mathcal{B}_n^{\alpha,\beta}((e_1 - xe_0)^1; x) := \dfrac{\alpha+1-x(\alpha+\beta+2)}{n+\alpha+\beta+2}$	$T(e_1, e_1; x) := \dfrac{X\cdot n^2+nx(\beta-\alpha)+\alpha+\beta+\alpha\beta+\alpha n+n+1}{(n+\alpha+\beta+2)^2(n+\alpha+\beta+3)}$

Tabelul 7: Diferenţe de tipul $T(e_1, e_1; x)$- Partea a II-a

Bibliografie

[1] S.N. Bernstein: Démonstration du théorème de Weierstrass fondée sur le calcul des probabilités, *Comm. Soc. Math. Kharkow* **13** (1912/13), 1-2. [Also appears in Russian translation in Bernstein's Collected Works].

[2] P. L. Chebyshev: O priblizhennyh vyrazhenijah odnih integralov cherez drugie, *Soobschenija i Protokoly Zasedanij Mathematicheskogo Obschestva pri Imperatorskom Khar'kovskom Universitete* **2** (1882), 93–98; *Polnoe Sobranie Sochinenii P. L. Chebysheva. Moskva-Leningrad*, **3**(1978), 128–131.

[3] P.L. Chebysev: Sur les expressions approximatives des intégrales définies par les autres prises entre les mêmes limites, *Proc. Math. Soc. Kharkov* **2** (1882), 93-98(Russian), translated in Oeuvres, **2** (1907), 716-719.

[4] W. Chen: On the modified Bernstein-Durrmeyer operator. In: *Report of the Fifth Chinese Conference on Approximation Theory*, Zhen Zhou, China, 1987.

[5] J.L. Durrmeyer: *Une formule d'inversion de la transformée de Laplace: Application à la théorie des moments*, Thèse de 3e cycle, Faculté des Scieces de l'Université de Paris, 1967.

[6] Z. Finta: Quantitative estimates for some linear and positive operators, *Studia Univ. Babeş-Bolyai*, Mathematica **47** (2002), 71-84.

[7] H. Gonska, P. Piţul, I. Raşa: On differences of positive linear operators, *Carpathian J. Math.* **22** (2006), 65-78.

[8] H. Gonska, I. Raşa, M.-D. Rusu: Čebyšev-Grüss-type inequalities revisited, *Math. Slovaca* **63**, no. 5, (2013), 1007–1024.

[9] H. Gonska, I. Raşa, E.D. Stănilă: Beta operators with Jacobi weights, arXiv: 1402.3485 (2014).

[10] T.N.T. Goodman, A. Sharma: A Bernstein-type operator on the Simplex, *Math. Balkanica* **5** (1991), 129-145.

[11] G. Grüss: Über das Maximum des absoluten Betrages von $\frac{1}{b-a}\int_a^b f(x)g(x)dx - \frac{1}{(b-a)^2}\int_a^b f(x)dx \cdot \int_a^b g(x)dx$, *Math. Z.* **39** (1935), 215–226.

[12] A. Lupaş: *Die Folge der Betaoperatoren*, Ph.D. Thesis, Stuttgart: Universität Stuttgart 1972.

[13] A. Lupaş: The approximation by means of some linear positive operators. In *Approximation Theory* (M.W. Müller et al., eds.), 201-227, Berlin: Akademie-Verlag 1995.

[14] A. Lupaş, L. Lupaş: Polynomials of binomial type and approximation operators, *Studia Univ. Babeş-Bolyai, Mathematica* XXXII **4**, 1987.

[15] D.H. Mache, D.X. Zhou: Characterization theorems for the approximation by a family of operators, *J. Approx. Theory* **84** (1996), 145-161.

[16] Mitrinović, D. S., Pečarić, J. E., Fink, A. M.: Classical and New Inequalities in Analysis, *Dordrecht et al.: Kluwer Academic Publishers*, (1993).

[17] G. Mühlbach: Rekursionsformeln für die zentralen Momente der Pólya und der Beta-Verteilung, *Metrika* **19** (1972), 171-177.

[18] R. Păltănea, Sur un opérateur polynomial défini sur l'ensemble des fonctions intégrables. In: *Babeş-Bolyai Univ., Faculty of Math., Research Seminar*, 1983, Vol. 2, pp. 101-106.

[19] R. Păltănea: A class of Durrmeyer type operators preserving linear functions, *Ann. Tiberiu Popoviciu Sem. Funct. Equat. Approxim. Convex.* (Cluj-Napoca) **5** (2007), 109-117.

[20] P. Piţul: Evaluation of the approximation order by positive linear operators, Ph.D. Thesis, Cluj-Napoca: Babeş-Bolyai University 2007.

[21] M. D. Rusu: On Grüss-type inequalities for positive linear operators, *Stud. Univ. Babeş-Bolyai Math.* **56** (2011), no.2, 551–565.

[22] D.D. Stancu: Approximation of functions by a new class of linear polynomial operators, *Rev. Roumaine Math. Pures Appl.* XIII **8** (1968), 1173-1194.

[23] E.D. Stănilă: Remarks on Bernstein-Euler-Jacobi (BEJ) type operators, *General Mathematics* Vol. 20, **5** (2012), Special Issue, 123-132.